

Karkkilan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintasuunnitelma 2026–2027

Karkkila
Högfors

Sisällys

1	JOHDANTO	1
1.1	Varhaiskasvatuksen toimijat ja esiopetuksen loma-ajat.....	2
1.2	Kaupunkistrategian painopisteiden mukaiset tavoitteet.....	3
1.3	Varhaiskasvatuksen palvelualueen vuosisuunnitelman 2026 tavoitteet	3
2	VARHAISKASVATUS- / ESIOPETUSTOIMINTA	5
2.1	Toiminnan lähtökohta.....	5
2.2	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen suunnitelma	6
2.2.1	Suunnitelma kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastaiseen työhön	6
3	Varhaiskasvatuksen / ESIOPETUKSEN kehittäminen JA ARVIOINTI	7
3.1	Varhaiskasvatussuunnitelman / esiopetuksen opetussuunnitelman toteutumisen tukeminen (palaveri- ja suunnittelukäytännöt, arviointi).....	7
3.2	Henkilöstön osaamisen tukeminen	7
3.3	Yhteistyö huoltajien kanssa	7

1 JOHDANTO

Tarkennamme tässä asiakirjassa, miten paikallista varhaiskasvatus- sekä opetussuunnitelmaa toteutetaan kussakin yksikössä kyseisen lukuvuoden aikana. Olemme kirjanneet tähän myös varhaiskasvatuksen toimijat, Karkkilan varhaiskasvatuksen painopistealueita sekä strategisia tavoitteita. Tämä asiakirja ohjaa päiväkodin ja lapsiryhmän pedagogista toimintaa, arjen käytäntöjä ja yhteistyötä huoltajien kanssa.

Tähän suunnitelmaan sisältyy varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma sekä esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma. Suunnitelman avulla ennakoidaan ja tehdään yksikön yhteistä suunnittelua kasvatukseen, opetusjärjestelyiden sekä tukimuotojen toteuttamisesta. Varhaiskasvatusryhmissä tiimikohtaiset ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmat täydentävät toimintasuunnitelmaa.

Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa yhdessä tiiminsä kanssa ryhmän toimintasuunnitelman / lukuvuosisuunnitelman laatimisesta (luku 4). Suunnitelma tehdään syyskuun loppuun mennessä ja sitä päivitetään tarvittaessa. Suunnitelman yleinen osa (luvut 1–3) annetaan tiedoksi sivistyslautakunnalle syys- lokakuun aikana.

Jokainen kaupungin varhaiskasvatuksen työtiimi laatii lisäksi lokakuun loppuun mennessä lasten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta Daisyyn ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman, jossa huomioidaan kunkin lapsen mielenkiinnon kohteet ja tarpeet sekä lasten ja vanhempien toiveet. Esiopetuksessa lukuvuoden alkaessa kartoitetaan huoltajilta sekä heidän että lasten toiveita esiopetuksen suhteen. Yksityiset päiväkodit laativat ryhmävasun itse sopivaksi katsomallaan tavalla. Ryhmävasun toteutumista arvioidaan jatkuvana prosessina toimintavuoden aikana.

Toimintakauden 2026–2027 aikana varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat pedagogisen dokumentoinnin ottaminen osaksi jokapäiväistä toimintaa, monikielisten lasten tukeminen mm. Kielipeda materiaalin käyttöönotolla sekä liikunnallisen elämäntavan lisääminen koko varhaiskasvatuksessa.

1.1 Varhaiskasvatuksen toimijat ja esiopetuksen loma-ajat

- Varhaiskasvatuspäällikkö Kirsi Viitanen
- Päiväkodin johtajat: Iina Huhmarniemi ja Nina Mäkinen
- Varhaiskasvatuksen toimistosihtööri: Jasmina Prodanovic
- Yksityisten päiväkotien esihenkilöt: Elena Ahjoniemi, Saila Jarila ja Emilia Vartiainen

Kaupungin yksiköt	Osoite	Päiväkodin johtaja	Ryhmät	Henkilökunta
Toivikkeen päiväkot	Pajakatu 15	Nina Mäkinen	Omenalaakso (0–3 v) Kukkaketo (0–3 v) Lintukoto (3–4 v) Karhunpesä (4 v)	VO 4 VSO 1 VLH 7
Högforsin päiväkot	Valtatie 22	Nina Mäkinen	Jokitupa (0–4 v, ympärivuorokautinen hoito)	VO 1 VLH 3
Nyhkälän päiväkot	Huhdintie 13	Nina Mäkinen	Karhut (5 v) Ketut (5 v),	VO 2 VSO 1 VLH 2,5
Nyhkälän päiväkot	Huhdintie 13	Iina Huhmarniemi	Puput (esiopetus) Siilit (esiopetus) Oravat (esiopetus)	VO 3 VLH 3,5
Haukkamäen päiväkot	Vanha Turuntie 28	Iina Huhmarniemi	Oravanpesä (0–3 v) Siilipesä (3–4 v) Haukanpesä (5 v ja esiopetus)	VO 3 VSO 1 VLH 6
Yksityiset päiväkodit	Osoite	Päiväkodin johtaja	Ryhmät	Henkilökunta
Karkin päiväkot	Vanha Turuntie 9	Elena Ahjoniemi	(0–5 v)	VO 1 VLH 2
Pupulan päiväkot	Rajakatu 2	Saila Jarila	(0–5 v)	VO 1 VLH 2
Vilperin päiväkot	Tuorilantie 16 B	Emilia Vartiainen	(0–5 v)	VO 1 VLH 2
Yksityinen perhepäivähoito				3 hoitajaa

Karkkilassa on käytössä yksityisessä päiväkotihoidossa tulosidonnainen palveluseteli ja yksityisessä perhepäivähoidossa on käytössä yksityisen hoidon tuen kuntalisä.

Esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026–2027:

- Syyslukukausi 12.8.-18.12.2026 88 työpäivää
- Syysloma viikolla 42, ma-pe 12.-16.10.2026
- Joululoma 19.12.2026-6.1.2027
- Kevätlukukausi 7.1.- pe 4.6.2027 98 työpäivää
- Talviloma 22. – 26.2.2027 (viikko 8)
- Pääsiäisloma 26. – 29.3.2027

Vapaapäivät:

- Helatorstai 6.5.2027
- Helatorstain jälkeinen perjantai 7.5.2027
- Lukuvuonna 2026–2027 esiopetuksessa on yhteensä 186 työpäivää.

1.2 Kaupunkistrategian painopisteiden mukaiset tavoitteet

Karkkilan kaupungin uusi kaupunkistrategia valmistuu tämän toimintakauden aikana. Siihen asti n voimassa edellinen kaupunkistrategia.

Karkkilan tavoitearvot vuosille 2022–2025 ovat:

- Sitkeä ja sisukas
- Elämäniloinen ja reilu
- Rohkea ja ennakoluuloton

Karkkilan tavoitearvot ohjaavat kaikkea toimintaamme sekä vuorovaikutustamme ja kehittämistyötämme. Olemme kaikessa toiminnassamme sitkeitä ja sisukkaita yhteisten päämääriemme saavuttamiseksi. Kohtelemme kaikkia karkkilalaisia positiivisella ja reilulla tavalla ja kuuntelemme kaupunkilaisia. Kehitämme kaupunkiamme ja sen toimintaa tarttuen ennakoluulottomasti uusiin tapoihin, yhteistyömuotoihin ja palvelumalleihin. Tunnistamme tulevaisuuden haasteet ja tiedostamme sen muutostyön, joka meiltä vaaditaan kotikaupunkimme parhaaksi. Rakennamme Karkkilaa rohkeasti yhdessä.

1.3 Varhaiskasvatuksen palvelualueen vuosisuunnitelman 2026 tavoitteet

Sivistyslautakunnan vuosisuunnitelmassa on kaupunginvaltuuston hyväksymän (KV 15.12.2025 § 118) talousarvion toimeenpanon yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen linjaus lautakunnan alaisesta toiminnasta.

Varhaiskasvatuksen palvelualueen tavoitteita jatketaan koko toimintakauden 2026–2027 ajan.

- Varhaiskasvatussuunnitelman uudistus voimaan 1.1.2026
- Kuvatuki- ja vireystilakoulutukset
- Lukutaidon edistämiseen panostaminen
- Esiopetuksen opetussuunnitelman lisäys liikunnallisen elämäntavan edistämisestä 1.8.2026 alkaen
- Syksystä 2026 otamme käyttöön yhtenäisen lukuvuosisuunnitelman / yksikön toimintasuunnitelman
- Arvioinnin suunnitelma / vuosikello Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen Karvin Valssi – Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän mukaisesti
- Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelilain uudistus -> sääntökirjan päivitys
- Varhaiskasvatusmaksujen indeksikorotuksen tarkistus tulee voimaan 1.8.2026
- Hoitoaikaperustaisen varhaiskasvatuksen tuntirajojen muutos 1.8.2026 alkaen
- Talouden tasapainottaminen sekä terveellisten, turvallisten ja pedagogisesti toimivien tilojen saaminen

Tarkennetut tavoitteet varhaiskasvatukselle vuodelle 2026:

- Nivelvaiheyhteistyön kehittäminen; toimintamallien päivitys
- Kouluruokailun kehittäminen; varhaiskasvatuksessa, alakouluissa sekä yläkoulussa ja lukiossa toteutetaan ruokailun ja ruokakasvatuksen nykytilan arvioinnit
- Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallistumisen suunnitelmien tekeminen; suunnitelmat on tehty, kehittämistoimenpiteet viety käytäntöön ja arvioitu
- Lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen suunnitellusti varhaiskasvatuksessa; osallistumistilaisuudet (tapahtumien määrä ja osallistuneiden huoltajien määrä) dokumentointi siitä, miten lapsia ja huoltajia on osallistettu
- Saavutettavuuden tukeminen; asiakastyytyväisyyskyselyn kehittäminen Webropolilla ja kyselyt Daisyssä; vastausprosentti ja saatu palaute
- Yhteistyö eri harrastustoimijoiden kanssa, monipuolinen harrastustoiminta; lapselle tarjottujen harrastuskokeilujen määrä (määrä / toimintakausi / yksikkö)
- Varhaisen välittämisen mallin mukaiset keskustelut aktiivisesti käytössä
- Kehityskeskustelut käyty vuosittain
- Perustehtävän ja pedagogiikan vahvistaminen hyvinvoinnin lisääjänä;
Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden uudistus: Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet käydään keväällä läpi. Syyskaudelle ja seuraaville vuosille tehdään suunnitelma pitkäkestoisesta koulutuksesta pedagogiikan vahvistamiseksi.
Esiopetussuunnitelman mukainen liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Toiminnallisten opetusmenetelmien edistäminen esim. koulutus.

2 VARHAISKASVATUS- / ESIOPETUSTOIMINTA

Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatustakiin (540/2018) ja esiopetus Perusopetuslakiin (628/1998), Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH 2026), Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (OPH 2026), perusteissa oleviin paikallisiin tarkennuksiin sekä kunkin lapsen (omaan) varhaiskasvatussuunnitelmaan (vasu) ja esiopetussuunnitelmaan (leops).

2.1 Toiminnan lähtökohta

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2026 kpl 2) sanotaan näin:

Varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, jolla on monia tehtäviä. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä ja eriarvoistumista. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Alla linkit Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, arvoperustaan sekä oppimisen alueisiin:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/varhaiskasvatus/8265240/tiedot>

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/varhaiskasvatus/8265240/tekstikappale/8265270>

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/varhaiskasvatus/8265240/tekstikappale/8265297>

Suora lainaus Esiopetuksen opetussuunnitelmasta (2026 kpl 2):

Esiopetus on tärkeä ajanjakso lapsen elämässä. Esiopetus suunnitellaan ja toteutetaan siten, että lapsilla on mahdollisuus innostua, kokeilla ja oppia uutta. Leikkiessään ja toimiessaan erilaisissa oppimisympäristöissä lapset laajentavat osaamistaan eri tiedon- ja taidonaloilla. Esiopetuksessa lapsilla on tilaisuuksia monipuoliseen vuorovaikutukseen ja sosiaalisten taitojensa vahvistamiseen. Tavoitteena on, että lapset oppivat arvostamaan ihmisten yhdenvertaisuutta ja omaa ainutlaatuisuuttaan.

Alla linkit Esiopetussuunnitelman perusteisiin, arvoperustaan sekä esiopetuksen toteuttamisen periaatteet:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esiopetus/419551/tiedot>

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esiopetus/419551/tekstikappale/685719>

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esiopetus/419551/tekstikappale/694612>

2.2 Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen suunnitelma

Lapsen oikeus syrjimättömyyteen ja yhdenvertaisuuteen tarkoittaa, että jokainen lapsi saa elää omana itsenään ja yhtä arvokkaana kuin muut. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on suunnitelma siitä, miten toiminta vaikuttaa eri ihmisryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja millaisia toimenpiteitä yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tehdään. Lisäksi tarkastellaan toimintaa sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.

Karkkilan kaupungin varhaiskasvatuksen toimipisteissä tehdään toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosittain ja se liitetään yksikön omaan toiminta- / lukuvuosisuunnitelmaan. Suunnitelmat tehdään ja päivitetään toimikausien alussa elo-syyskuussa, jolloin suunnitellaan myös toteuttamisen aikataulu. Suunnitelmissa on vaiheet suunnittele, selvitä, kehitä ja arvioi.

<https://karkkila.fi/wp-content/uploads/2026/01/Karkkilan-kaupungin-varhaiskasvatuksen-ja-esiopetuksen-kasikirja.pdf>

2.2.1 Suunnitelma kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastaiseen työhön

Lasten ja yhteisön turvallisuus on jokaisen vastuulla.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa ympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Emme hyväksy minkäänlaista kiusaamista, häirintää, syrjintää ja väkivaltaa missään muodossa, vaan ennaltaehkäisemme niitä ja puutemme niihin.

Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastaisen työn suunnitelma laaditaan kaikissa toimintayksiköissä ja se liitetään osaksi yksikön omaan toiminta- / lukuvuosisuunnitelmaa. Tavoitteena on, että kiusaaminen, häirintä, syrjintä ja väkivalta tunnistetaan, niihin puututaan ja niitä ehkäistään tietoisesti ja suunnitelmallisesti lasten iän ja kehityksen mukaisesti. Suunnitelmassa kerrotaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja tarkasti, miten kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puututaan ja millä tavalla näitä ehkäistään yksikössä. Esiopetuksessa suunnitelma on osa yhteisöllistä opiskeluhoitoa.

Karkkilan suunnitelma kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastaiseen työhön sisältyy kohdassa 2.2. olevaan käsikirjaan.

3 VARHAISKASVATUKSEN / ESIOPETUKSEN KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI

Kehitämme toimintaamme yksiköistä ja ryhmistä nousevien tarpeiden suuntaisesti. Järjestäjätason arvioinnista ja kehittämisestä vastaa varhaiskasvatuspäällikkö ja yksikkötasolla päiväkodin johtajat. Suunnittelemme ja toteutamme arviointia arjen tilanteissa sekä erilaisissa sovituissa tiimi- ja työyhteisöpalavereissa. Kehitämme toimintaa pienin askelin, osista kokonaisuuksiin edeten yhdessä sovittuja tavoitteita kohti. Jokaisen työntekijän vastuulla on oman ammatillisuuden ja osaamisen arviointi ja kehittäminen yhteisten tavoitteiden suuntaisesti. Tätä arvioidaan esihenkilön kanssa arjessa sekä vuosittain käydyssä kehityskeskustelussa.

3.1 Varhaiskasvatussuunnitelman / esiopetuksen opetussuunnitelman toteutumisen tukeminen (palaveri- ja suunnittelukäytännöt, arviointi)

Järjestämme henkilöstölle suunnittelu- ja arviointipäivät kerran lukukaudessa.

Yksiköissämme on toiminnan tukena säännöllisiä yksikkö- sekä tiimikokouksia. Järjestämme lisäksi pedagogiikkatiimejä eri ammattiryhmille ja varajohtajille omia tapaamisia. Yhteiset asialistat ja muistiot ovat Teamsissa.

Varmistamme, että varhaiskasvatuksen opettajien SAK-aika (suunnittelu-arviointi-kehittäminen) toteutuu. Yksikön varhaiskasvatuksen opettajilla voi olla myös yhteisiä suunnitteluajoja.

Yksityisten päiväkotien johtajille järjestetään yhteisiä kokouksia.

Esiopetuksessa huolehdimme yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutumisesta. Ryhmä kokoontuu kerran lukukaudessa.

Arvioimme toimintaamme Kansallisen arviointikeskus Karvi:n arviointien mukaan (Valssi).

3.2 Henkilöstön osaamisen tukeminen

Teemme vuosittain koulutussuunnitelman, missä on sekä vuosittain toteutuneita koulutuksia (mm. ensiapukoulutukset) että painopistealueisiin sopivia koulutuksia.

Pidämme henkilöstön kehityskeskustelut kevätkaudella sekä pienempimuotoisen ”one to one” keskustelun syyskaudella.

Syykauden alussa on tiimien palaverit päiväkodin johtajan ja veon (varhaiskasvatuksen erityisopettaja) kanssa. Palavereja järjestetään tarvittaessa useammin vuoden aikana (vähintään kerran lukukaudessa).

3.3 Yhteistyö huoltajien kanssa

Teemme yhteistyötä lapsen huoltajien kanssa hakuvaiheesta alkaen. Varhaiskasvatuspäällikkö on yhteydessä perheisiin hoidon tarpeen lähestyessä ja katsoo yhdessä päiväkodin johtajien kanssa lapsille paikat päiväkoteihin. Tämän jälkeen huoltaja on yhteydessä ryhmään aloituskeskustelun ja tutustumisen sopimiseksi.

Yhteistyö arjessa tapahtuu pääasiassa tuonti- ja hakutilanteissa. Kaupungin varhaiskasvatuksessa viestitään DaisyFamilyn ja esiopetuksessa Wilman välityksellä. Lisäksi olemme yhteydessä huoltajiin puhelimitse, tekstiviestein tai sähköpostein. Yksityisissä päiväkodeissa yhteydenpitoa hoidetaan tapaamisten lisäksi puhelimitse ja sähköpostin välityksellä.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman keskustelu pidetään syksyllä ja uusien lasten aloittaessa pari kuukautta aloituksen jälkeen. Huoltajat osallistuvat keskusteluun täyttämällä ennakoon lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan omia havaintojaan lapsestaan. Henkilöstö huolehtii lapsen kuulemisesta häntä koskevissa asioissa.

Järjestämme huoltajien iltoja, missä on mahdollisuus tutustua lapsen päiväkotiympäristöön sekä toisiin vanhempiin.

Saamme palautetta huoltajilta lisäksi kyselyiden avulla.